

Odešel velikán české a evropské kardiologie – prof. MUDr. Jiří Widimský, DrSc.

Velký muž české kardiologie – pan profesor MUDr. Jiří Widimský, DrSc., FESC, nás opustil 11. 11. 2020, ve věku 95 let. V *Cor et Vasa* jsme jeho nedávné výročí vzpomněli, dnes se tedy s panem profesorem neradi loučíme. Dovolím si připomenout některé základní informace o lékaři, kardiologovi, který desítky let významně ovlivňoval rozvoj české, ale také evropské kardiologie. Narodil se 31. března 1925 v Plzni, po promoci nastoupil v Karlových Varech na interní oddělení, v roce 1951 přešel do nově založeného Ústavu pro choroby oběhu krevního (ÚCHOK), který byl jedním z tzv. Krčských ústavů spojených později (v roce 1971) pod hlavičku Institutu klinické a experimentální medicíny (IKEM) v Praze. Postupně si osvojil řadu znalostí a v roce 1957 získal titul kandidáta lékařských věd (CSc.) za práci „Juvenilní hypertenze“. Roky 1961–1962 strávil jako stipendista Švédské kardiologické společnosti v Sahlgrenska University Hospital v Göteborgu. V roce 1962 se po návratu ze studijního pobytu stal vedoucím kardiopulmonální laboratoře ÚCHOK. Byl u zrodu řady studií a publikací, které byly často citovány po celém světě. Habilitační práci na téma „Kardiopulmonální funkce při jednostranné okluzi plicnice“ obhájil na jaře 1968. Hned poté obhájil titul DrSc. za monografii Plicní hypertenze. Po založení IKEM v roce 1971 se stal profesorem Widimský přednostou II. interní výzkumné základny, která byla po roce 1989 přejmenována na Klinikou kardiologie IKEM. V té době se stal profesorem vnitřního lékařství 3. lékařské fakulty Univerzity Karlovy v Praze (1978). V roce 1983 byl odvolán z funkce přednosty z politických důvodů a vedením pracoviště byl pověřen profesor Fabián. Profesor Jiří Widimský zůstal vedoucím subkatedry kardiologie IPVZ v Praze až do roku 1993 a organizoval dále výchovu internistů a kardiologů. Současně zůstal až do současnosti vědeckým pracovníkem Kliniky kardiologie IKEM. Svou autoritou nám významně pomohl k založení centra pro diagnostiku a léčbu plicní hypertenze.

Publikační aktivita pana profesora je vskutku obdivuhodná: je autorem 244 publikací, 59 vlastních monografií a navíc 38 kapitol v monografiích zahraničních autorů. Jako jeden ze zakladatelů oboru plicní hypertenze se stal iniciátorem a hlavním organizátorem tradičních, velmi úspěšných mezinárodních sympozií „Pulmonary Circulation“. Logickým důsledkem odborných zásluh a mezinárodního ohlasu bylo zvolení prof. Widimského viceprezidentem Evropské kardiologické společnosti (1980–1984).

Profesor Jiří Widimský zastával v průběhu let celou řadu funkcí v našich odborných společnostech. Byl dlouholetým členem České kardiologické společnosti a České internistické společnosti ČLS JEP. Byl čestným členem řady odborných společností: České lékařské společnosti J. E. Purkyně, České kardiologické společnosti, České internistické společnosti ČLS JEP, České společnosti pro hypertenzi, České společnosti pro aterosklerózu a České angiologické společnosti ČLS JEP, jakož i voleným členem České lékařské akademie. Po mnoho let byl šéfredaktorem časopisu *Cor et Vasa* a předsedou redakční rady *JAMA-CS*. Kromě výše popsaných aktivit v Československu a později v České republice se profesor Widimský prosadil jako jeden z mála našich kardiologů výrazně i za hranicemi. V sedmdesátých letech byl navíc konzultantem Světové zdravotnické organizace. Dále byl prezidentem European Society for Clinical Respiratory Physiology (1974–1976), korespondujícím členem British Society of Cardiology a čestným členem European Society of Hypertension. Jeho vědecké úspěchy byly oceněny řadou vyznamenání i na domácí půdě: v roce 2005 obdržel speciální medaili českého ministra zdravotnictví za mimořádný přínos českému zdravotnictví, v roce 2007 dostal Hlávkovu medaili za celoživotní dílo a v roce 2010 čestný diplom Nadace Dagmar a Václava Havlových VIZE 97.

Významnou roli v životě Jiřího Widimského seniora měla jeho milá a milovaná manželka Dáša, vždy nápomocná v každodenní práci. Synové Petr a Jiří junior pokračují v rodinné tradici a patří mezi přední české kardiology také s významným působením v kardiologii evropské i světové. Také vnuk Jiří pracuje v Krajské nemocnici Liberec a úspěšně složil minulý rok atestaci z kardiologie. Jméno Widimský tedy českou kardiologii ještě dlouho neopustí a stopa, kterou pan profesor Jiří Widimský senior v české medicíně zanechal, zde zůstává trvale. Díky za všechno!

Za výbor ČKS, ale i za všechny české kardiology se loučí,

Michael Aschermann

P.S. Kdo by se chtěl o životě pana profesora Widimského dozvědět více, je možné tak učinit přečtením monografie „Rozhovor s Jiřím Widimským: cesta za poznáním srdce“, kterou vydal Galén v Praze v roce 2006.